

Joutsenmerkin kriteerit

Lattianhoitotuotteet

Versio 3.3 • 28. syyskuuta 2006 — 31. joulukuuta 2012



Pohjoismaiden ministerineuvosto perusti v. 1989 vapaaehtoisen ja positiivisen pohjoismaisen ympäristömerkin – Joutsenmerkin. Toimintaa valvoo jokaisessa Pohjoismaassa kyseisen maan hallitus.

Lisätietoja löytyy kotisivuiltamme.

Suomi:

SFS- Ympäristömerkintä
PL 130
FI-00101 HELSINKI
Tel: 09 1499 331
Fax: 09 1499 3320
www.ymparistomerkki.fi
joutsen@sfs.fi

Tanska:

Miljømærkesekretariatet
Dansk Standard
Kollegievej 6
DK-2920 CHARLOTTENLUND
Tel: +45 72 300 450
Fax: +45 72 300 451
www.ecolabel.dk
info@ecolabel.dk

Norge:

Stiftelsen Miljømerking i Norge
Tordenskiold's gate 6B
NO-0160 OSLO
Tel: +47 24 14 46 00
Fax: +47 224 14 46 01
www.ecolabel.no
info@ecolabel.no

Island:

Norræn Umhverfismerking á Íslandi
Umhverfisstofnun
Suðurlandsbraut 24
IS-108 REYKJAVÍK
Tel: +354 591 20 00
Fax: +354 591 20 20
www.svanurinn.is
sigrun@ust.is

Sverige:

SIS Miljömärkning AB
SE-118 80 STOCKHOLM
Tel: +46 8 55 55 24 00
Fax: +46 8 55 55 24 01
www.svanen.nu
svanen@sismab.se

Tätä asiakirjaa saa kopioida vain kokonaisuudessaan tekemättä siihen muutoksia. Asiakirjan tekstiä saa lainata vain, jos sen laatija Pohjoismaainen ympäristömerkintä mainitaan.

Tämä on käännös norjankielisestä asiakirjasta ”Svanemærkning af Gulvplejemidler”, ristiriitatapauksissa pätee alkuperäinen teksti.

Lattianhoitotuotteet- Pohjoismainen ympäristömerkintä

051/3.3, 8. kesäkuuta 2009

Mikä on Joutsenmerkitty lattianhoitotuote?	1
Miksi valita Joutsenmerkki?	1
Mitkä tuotteet voidaan joutsenmerkitä?.....	1
Kuinka merkkiä haetaan?	2
Mitä joutsenmerkintään vaaditaan?	4
1 Kaikkia lattianhoitotuotteita koskevat vaatimukset	4
1.1 Tuotetta koskevat vaatimukset.....	4
1.2 Ainesosia ja hajoamistuotteita koskevat vaatimukset.....	6
2 Pohjustusaineita, lattiavahoja, puhdistusvahoja ja hoitopesuaineita koskevat erityiset ympäristövaatimukset	10
2.1 Ainesosia ja hajoamistuotteita koskevat vaatimukset.....	11
3 Kiillotteen ja vahanpoistoaineita koskevat erityiset ympäristövaatimukset	14
4 Pakkausta koskevat vaatimukset	15
5 Tehokkuutta koskevat vaatimukset	16
6 Käyttäjainformaatio	17
7 Laatu- ja viranomaisvaatimukset	18
Markkinointi	19
Joutsenmerkin muoto.....	20
Valvonta	20
Käyttöoikeuden voimassaoloaika	20
Uudet kriteerit.....	21
Liitteet	
1	Määritelmät
2	Analyysit ja testimenetelmät
3	Ilmantarpeen/ilmansaannin valvonta (K15)
4	Valmistajan tuotteen sisältöä koskeva vakuutus
5	Hajusteen toimittajan hajustetta koskeva vakuutus
6	Ammattituotteiden tehokkuustestit
7	Kuluttajatuotteiden tehokkuustestit
8	Joutsenmerkittyjen lattianhoitotuotteiden markkinointi

Mikä on Joutsenmerkitty lattianhoitotuote?

Joutsenmerkityt lattianhoitotuotteet kuuluvat tuoteryhmässään vähiten ympäristöä kuormittaviin tuotteisiin, sillä ne täyttävät koko joukon ympäristövaatimuksia.

Lattianhoitotuotteita käytettäessä suurin ympäristökuormitus syntyy siitä, kun tuotetta puhdistuksen tai poiston yhteydessä pääsee jäteveeteen, joka johdetaan puhdistuslaitoksen kautta vesiympäristöön. Asettamalla tuotteiden sisältämille ainesosille vaatimuksia, voidaan ympäristöön kohdistuvaa kuormitusta vähentää. Ainesosia koskevien vaatimusten lisäksi nämä Joutsenmerkkikriteerit pitävät sisällään orgaanisten liuottimien haihtumista käytön aikana koskevia vaatimuksia.. Vaatimuksilla vähennetään tuotteen kanssa kosketuksiin joutuvien henkilöiden terveysriskejä. Lisäksi asetetaan tuotteen tehokkuutta ja laadunvarmistusta koskevia vaatimuksia.

Miksi valita Joutsenmerkki?

- Lattianhoitotuotteita valmistava yritys voi käyttää Joutsenmerkkiä markkinoinnissaan. Joutsenmerkki on erittäin hyvin tunnettu ja luotettu Pohjoismaissa.
- Joutsenmerkki on kustannustehokas ja yksinkertainen tapa tiedottaa yrityksen ympäristötyöstä ja sitoutumisesta ympäristöasioiden hoitoon asiakkaille ja tavaran hankkijoille.
- Ympäristöä säästävä toiminta tuo usein myös kustannussäästöä esimerkiksi vähentämällä ympäristövaarallisten kemikaalien käyttöä, pienentämällä energian ja veden kulutusta sekä jätteen määrää.
- Ympäristökysymykset ovat monimutkaisia ja aivan erityisiin kysymyksiin paneutuminen voi viedä pitkän ajan. Joutsenmerkintä voi opastaa yritystä ympäristötyössä.
- Ympäristövaatimusten lisäksi Joutsenmerkintä asettaa myös vaatimuksia laadulle ja kestävyydelle, koska hyvä laatu on myös usein ympäristöteko. Täten Joutsenlupaa voidaan pitää laadun takeena.

Mitkä tuotteet voidaan joutsenmerkitä?

Lattianhoitotuotteita ovat tässä yhteydessä tuotteet, jotka jättävät lattialle polymeeri- tai vahakalvon, joka helpottaa kunnossapitoa ja suojaaa lattiaa. Lattianhoitoaineita ovat tässä yhteydessä myös kiillotteen- ja vahanpoistoaineet, joita käytetään lattian polymeeri- tai vahakalvon poistamiseen.

Lattianhoitoaineet käsittävät mm. pohjustusaineet, lattiavahat, puhdistusvahat, hoitopesuaineet sekä kiillotteen- ja vahanpoistoaineet. Näistä lattianhoitoaineista on lisätietoja liitteessä 1, määritelmät.

Kriteerit käsittävät vaatimukset sekä ammattikäyttäjille että tavallisille kuluttajille tarkoitetuille tuotteille. Tuote kuuluu joko ammattikäyttö- tai kuluttajatuotteisiin siitä riippuen, mihin käyttöön tuotetta markkinoidaan. Jos tuotetta myydään molemmille käyttäjäryhmille, sitä pidetään toimintatesteissä ammattikäyttäjille tarkoitettuna.

Aineita, joilla on vain puhdistavia ominaisuuksia (esim. vahattomat hoitopesuaineet), ja tuotteita, joissa kalvonmuodostus tapahtuu rasvahappojen ja kalkin välisenä reaktiona, ei voida joutsenmerkitä lattianhoitotuotteille tarkoitettujen kriteerien mukaisesti.

Kuinka merkkiä haetaan?

Jokainen vaatimus on merkitty isolla K-kirjaimella (krav = vaatimus) sekä numerolla. Dokumentti on jaettu yhteensä 7 lukuun, jotka sisältävät vaatimuksia:

- 1 Kaikkia lattianhoitotuotteita koskevat ympäristövaatimukset
- 2 Pohjustusaineita, lattiavahoja, puhdistusvahoja ja hoitopesuaineita koskevat erityiset ympäristövaatimukset
- 3 Kiillotteen- ja vahanpoistoaineita koskevat erityiset ympäristövaatimukset
- 4 Pakkauksia koskevat vaatimukset
- 5 Tehokkuutta koskevat vaatimukset
- 6 Tiedot käyttäjille
- 7 Laatu- ja viranomaisvaatimukset

Pohjustusaineiden, lattiavahojen, puhdistusvahojen ja hoitopesuaineiden on täytettävä kaikki vaatimukset lukuun ottamatta luvussa 3 mainittuja.




Kiillotteen- ja vahanpoistoaineiden on täytettävä kaikki vaatimukset lukuun ottamatta luvussa 2 mainittuja.

Hakijan on lisäksi noudatettava markkinointia koskevia vaatimuksia.

Vaatimusosaa voidaan käyttää tarkastustaulukkona, jossa jokaisen vaatimuksen viereen voi merkitä, noudatetaanko vaatimusta vai ei.

Tekstin symbolit

Vaatimusten kohdalla on kuvattu, kuinka hakijan tulee osoittaa vaatimuksen täytyminen. Tekstissä on lisäksi erilaisia symboleja, joissa kuvataan dokumentointi tapa. Symbolit ovat:

-  Lähetä dokumentaatio hakemuksen mukana
-  Tarkistetaan paikan päällä
-  Lähetä mukana käytännön menetelmäkuvaus laatukäsikirjasta

Hakemus

Hakemus lähetetään sen Pohjoismaan ympäristömerkintätoimistoon, jossa toimintaa harjoitetaan. Hakemukseen kuuluu hakemuslomake ja kirjallinen aineisto, jolla osoitetaan jokaisen vaatimuksen täyttyminen.

Lisätietoa ja apua hakemuksen laadintaan voi löytyä ympäristömerkintätoimiston internet-kotisivulta.

Myynti muissa Pohjoismaissa

Jos lattianhoitotuotteen saama käyttöoikeus rekisteröidään jossakin muussa Pohjoismaassa, on sen markkinointi Joutsenmerkittynä mahdollista näillä markkinoilla.

Rekisteröitäessä seuraavat asiakirjat on toimitettava ko. maan ympäristömerkintätoimistoon:

- Rekisteröintihakemus.
- Kopio käyttöluvasta.
- Käyttöohjeet asianomaisen maan kielellä.
- Tuotteen liikevaihto rekisteröintimaassa.
- Osoitus liittymisestä pakkausten palautus/kierrätysjärjestelmään
- Kopio tuotteen etiketistä ja tuoteturvallisuustiedotteesta, joka sisältää tuotteen terveysturvallisuustiedotuksen.
- Markkinointimateriaali rekisteröintimaassa.

Rekisteröintihakemus on maksuton, mutta Joutsenmerkityn tuotteen käytöstä peritään vuosimaksua asianomaisen maan maksuperusteiden mukaan.

Tarkastuskäynti

Ennen kuin Joutsenmerkin käyttö lupa myönnetään käy pohjoismainen ympäristömerkintä tarkastuskäynnillä yrityksessä. Käynnin aikana tarkastetaan laskemien tausta-aineisto, alkuperäistodistuksia, mittauspöytäkirjoja, ostotilastoja ja muuta vastaavaa aineistoa, jolla voidaan varmistaa vaatimusten täyttyminen.

Kustannukset

Hakemusmaksu laskutetaan hakemuksen yhteydessä. Lisäksi peritään vuosimaksua, joka perustuu Joutsenmerkityn palvelun liikevaihtoon.

Tiedustelut

Ympäristömerkintätoimistot antavat mielellään lisätietoa, yhteystiedot asiakirjan alussa.

Mitä joutsenmerkintään vaaditaan?

Joutsenluvan saa jos:

- Kaikki asiaankuuluvat vaatimukset täytetään
- Pohjoismainen ympäristömerkintä on suorittanut tarkastukset paikan päällä

Alla olevat vaatimukset koskevat kaikkia ainesosia, paitsi jos vaatimuksessa mainitaan, ettei se koske tiettyjä aineita. Ainesosina pidetään kaikkia tuotteessa olevia aineita, myös ainesosiin lisättyjä aineita (esim. säilöntäaineita ja stabilisaattoreita), mutta ei raaka-aineen tuotannosta peräisin olevia epäpuhtauksia. Epäpuhtautena pidetään raaka-ainetuotannon jäämiä, joita tuotteessa on alle 0,01 p-% (eli 100 ppm), mutta ei raaka-aineeseen tietoisesti ja tarkoituksella lisättyjä aineita.

1 Kaikkia lattianhoitotuotteita koskevat vaatimukset

1.1 Tuotetta koskevat vaatimukset

Täyttyykö vaatimus?

K1 Tuotteen resepti

Hakijan on annettava yksityiskohtaiset tiedot lattianhoitotuotteen koostumuksesta. Tietojen tulee käsittää tuotteen täydellinen ainesosaluettelo ja tiedot tunnetuista epäpuhtauksista. Ainesosaluettelossa tulee mainita jokaisen ainesosan kaupp nimi, kemiallinen nimi, määrä (liuottimet (esim. vesi) mukaan luettuina ja ilman niitä) ja ainesosan CAS-numero. Jos ainesosa koostuu useista kemiallisista aineista, tämän on käytävä ilmi.

Kyllä ____ Ei ____



Vaatimuksen mukaiset tiedot ja lisäksi jokaisesta ainesosasta tuotteen valmistusmaan lakien mukainen, 16-kohtainen käyttöturvallisuustiedote (jos maa ei vaadi käyttöturvallisuustiedotetta, riittää muu tekninen ohje).

Liite nro _____

K2 Tuotteen luokitus

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

Tuote ei saa luokittua kuten alla olevassa taulukossa.

Luokittelu	Tähän kuuluvat vaarasymbolit ja R-lauseet
Ympäristölle vaarallinen	N ja R50, R50/53 tai R51/53. Myös R52, R53 tai R52/53 ilman N: ää.
Hyvin myrkyllinen	T+
Myrkyllinen	T
Syövyttävä	C ja R35 (ammattikäyttöön tarkoitetut vahanpoistoaineet) C ja R34 tai C ja R35 (kaikki muut tuotteet)
Terveydelle haitallinen	Xn
Ärsyttävä	Xi ja R41 tai Xi ja R43 (kuluttajatuotteet) Xi ja R43 (ammattikäyttöön tarkoitetut tuotteet)
Syöpää aiheuttava	Carc
Perimää vaurioittava	Mut
Lisääntymiselle haitallinen	Rep
Räjähävä	E
Hapettava	O
Erittäin helposti syttyvä	F+
Helposti syttyvä	F
Syttyvä	Ilman symbolia

R34: Syövyttävää, R35: Voimakkaasti syövyttävää, R41: Vakavan silmävaurion vaara, R43: ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä, R50: erittäin myrkyllistä vesiliöille, R50/53: Erittäin myrkyllistä vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä, R51/53: myrkyllistä vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä, R52 haitallista vesiliöille, R53: voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä, R52/53: haitallista vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Luokituksessa noudatetaan Ainedirektiiviä 67/548/ETY ja Valmistedirektiiviä 1999/45/EEC myöhempiä muutoksineen ja tarkistuksineen.

On huomattava, että valmistaja vastaa luokittelusta.



Direktiivin 2001/58/EEC mukainen käyttöturvallisuustiedote/tuotetiedote.

Liite nro _____

Täyttykö vaatimus?**K3 Matalassa lämpötilassa kiehuvat ainesosat**

Tuote saa sisältää yhteensä enintään 0,01 p-% ainesosia, joiden kiehumispiste on alle 150°C ja jotka on luokiteltava jonkin Pohjoismaan säädösten mukaan terveydelle vaarallisiksi (Tx, T, C, Xn, Xi, Carc, Mut ja Rep).

Kyllä ____ Ei ____

Poikkeus: Jos yksi tai useampi ainesosa sisältää ammoniakkia, ei ammoniakkipitoisuus saa ylittää 0,20 p-% tuotteesta.



Mainittava ainesosat, joiden kiehumispiste on alle 150°C (liite 4).

Liite nro _____

Mainittava yllä mainittujen ainesosien terveysvaaraa koskeva vaaraluokittelu (liite 4).

Dokumentaatio siitä, että tuote ei sisällä yli 0,01 p-% aineita, joiden kiehumispiste on alle 150°C ja jotka on luokiteltava jonkin Pohjoismaan säädösten mukaan terveydelle vaarallisiksi.

Jos yksi tai useammat ainesosat sisältävät ammoniakkia, on oltava dokumentaatio siitä, ettei ammoniakkipitoisuus ylitä 0,20 p-% tuotteesta.

1.2 Ainesosia ja hajoamistuotteita koskevat vaatimukset**K4 Syöpää aiheuttaviksi, perimää vaurioittaviksi tai lisääntymiselle haitallisiksi luokitellut ainesosat****Täyttykö vaatimus?**

Lattianhoitotuote ei saa sisältää aineita, jotka on luokiteltu syöpää aiheuttaviksi (Carc), perimää vaurioittaviksi (Mut) tai lisääntymiselle haitallisiksi (Rep) tai voivat vapauttaa aineita, jotka on luokiteltu tällaisiksi.

Kyllä ____ Ei ____

Poikkeuksena NTA raaka-aineen epäpuhtautena – katso K23.

Luokittelu Valmistedirektiivin 1999/45/EEC tai Ainedirektiivin 67/548/ETY ja näihin tehtyjen muutosten ja tarkistusten mukaisesti.



Valmistajan vakuutus että ainesosia ei ole CMR-luokiteltu eivätkä ne voi vapauttaa CMR-luokiteltuja aineita (liite 4).

Liite nro _____

K5 Pehmittimet, ftalaatit

Ainesosat/raaka-aineet tai tuote eivät saa sisältää ftalaatteja.

Kyllä ____ Ei ____



Vakuutus että tuote tai tuotteen ainesosat eivät sisällä ftalaatteja (liite 4).

Liite nro _____

K6 Säilöntäaineet, biokertyvyys

Tuote ei saa sisältää säilöntäaineita, jotka ovat biokertyviä jonkin Pohjoismaan voimassa olevien säädösten tai EU:n direktiivin 67/548/ETY mukaisesti.

Kyllä ____ Ei ____



Säilöntäaineiden biokertyvyydestien tulokset (katso liite 2) tai viittaus kemikaalilistan numeroon, mikäli DID-lista sisältää kyseiset tiedot. .

Liite nro _____

DID-lista = 30.6.2004 päivätty Detergent Ingredients Database -lista tai myöhemmät versiot (katso liite 2).

K7 Säilöntäaineen määrän optimointi

Täyttykö vaatimus?

Lisätyn säilöntäaineen määrän on oltava optimoitu suhteessa tuotteen tilavuuteen ja tämä on osoitettava ”Challenge testin” avulla (katso liite 2).

Kyllä ____ Ei ____



Testiraportti säilöntäaineen optimaalisen käytön osoittavan ”Challenge testin” suorituksesta.

Liite nro _____

K8 Hajusteet

Vaatimus A koskee kaikkia tuotteita paitsi puhdistusvahoja/hoitopesuaineita, joiden on vaihtoehtoisesti täytettävä joko vaatimus A tai vaatimus B.

Vaatimus A:

Tuotteessa tai ainesosissa ei saa olla hajusteita.

Kyllä ____ Ei ____

Vaatimus B (Puhdistusvaha ja hoitopesuaineet):

Kyllä ____ Ei ____

Hajusteen on oltava valmistettu ja sitä on käytettävä International Fragrance Associationin (IFRA:n) laatiman ”Code of Practice:n” mukaisesti.

Syöpäriskin vuoksi ei saa käyttää seuraavia nitromyskiyhdisteitä sisältäviä hajusteita:

Nimi	CAS-nro
Ksyleenimyski	81-15-2
Synteettinen ambramyski	83-66-9
Moskene	116-66-5
Tiibetinmyski	145-39-1
Ketonimyski	81-14-1

Tuotteessa ei saa käyttää hajusteita, jotka sisältävät yhtä tai useampaa seuraavista yhdisteistä (jotka voivat aiheuttaa allergiaa):

Nimi	CAS-nro	Nimi	CAS-nro
Amyl cinnamal	122-40-7	Amylcinnamyl alcohol	101-85-9
Anisyl alcohol	105-13-5	Benzyl alcohol	100-51-6
Benzyl benzoat	120-51-4	Benzyl salicylat	103-41-3
Benzyl salicylat	118-58-1	Cinnamal	104-55-2
Cinnamyl alcohol	104-54-1	Citral	5392-40-5
Citronellol	106-22-9	Coumarin	91-64-5
d-limonen	5989-27-5	Eugenol	97-53-0
Farnesol	4602-84-0	Gerianol	106-24-1
Hexyl cinnamaldehyd	101-86-0	Hydroxycitronella	107-75-5
Hydroxymethylphenetyl cyclohexenecarboxaldehyd (= Lyral)	31906-04-4	Isoeunol	97-54-1
Liilal	80-54-6	Linalool	78-70-6
Methyl heptene carbonat	111-12-6	Gamma-methylionone	127-51-5
Oak Moss (luonnonuute)		Treemoss (luonnonuute)	

- Vaatus A:** Valmistajan/hakijan vakuutus että tuotteessa tai ainesosissa ei ole hajusteita (liite 4). Liite nro _____
- Vaatus B:** Kaikki reseptiin sisältyvät hajusteet on ilmoitettava. Liite nro _____
Hajusteen valmistajan vakuutus IFRA:n voimassa olevien hajusteen valmistusta koskevien suositusten noudattamisesta.
Liite 5 täytettävä.
Valmistajan allekirjoittama vakuutus on annettava jokaisesta tuotteen sisältämästä hajusteesta.
16-kohtainen käyttöturvallisuustiedote kaikista käytetyistä hajusteista.
- K9 Väriaineet** Kyllä ____ Ei ____
Tuotteessa tai ainesosissa ei saa olla väriaineita.
- Valmistajan/hakijan vakuutus ettei tuotteessa eikä sen ainesosissa ole väriaineita (liite 4). Liite nro _____
- K10 Halogenoidut ja aromaattiset liuottimet** Kyllä ____ Ei ____
Tuotteen halogenoitujen ja aromaattisten liuottimien kokonaispitoisuus ei saa ylittää 0,010 p-%.
- Ainesosien/raaka-aineiden valmistajien vakuutus ainesosissa/raaka-aineissa olevien halogenoitujen tai aromaattisten liuottimien pitoisuudesta. Liite nro _____
Valmistajan/hakijan vakuutus ettei tuotteessa ole halogenoituja tai aromaattisia liuottimia enempää kuin 0,010 p-% lopputuotteesta (liite 4).
- K11 APEO ja LAS** Kyllä ____ Ei ____
Tuotteessa tai ainesosissa ei saa olla alkyylifenolietoksyylaatteja (APEO) ja näiden johdannaisia eikä lineaarisia alkyylibentseenisulfonaatteja (LAS).
- Lattianhoitotuotteen valmistajan vakuutus täytettynä ja allekirjoitettuna (liite 4). Liite nro _____
- K12 Tensidit, aerobinen hajoavuus** Kyllä ____ Ei ____
Kaikkien lattianhoitotuotteessa olevien tensidien on oltava helposti hajoavia OECD Guidelines for Testing of Chemicals -ohjeen testimenetelmän nro 301 A-F tai muiden vastaavien testimenetelmien mukaisesti.
Poikkeukset: ei-puhdistavissa lattianhoitotuotteissa olevat ainesosaemulgaattorit/tasoisaineet (max 10 mg/g aktiivista sisältöä, katso K18), pohjustusaineissa ja lattiavahoissa olevat fluoritensidit, joiden fluoratun hiiliketjun pituus on enintään 5 hiiliatomia (max. 0,025 p-%, katso K19) sekä pohjustusaineissa ja lattiavahoissa olevat silikonitensidit (max. 0,25 p-%, katso K20).

Huomaa, että puhdistavat lattianhoitotuotteet kuuluvat pesuaineasetuksen piiriin.



Dokumentaatio, joka osoittaa että lattianhoitotuotteen tensidit ovat vaatimuksen mukaisesti helposti hajoavia.

Liite nro _____

Dokumentaation on ensisijaisesti viitattava 30.6.2004 tai myöhemmin päivättyyn DID-listaan.

Tensidit, joita DID-lista ei kata: Jos DID-listassa ei ole asiaankuuluvia tietoja, nämä voidaan ottaa ainesosien käyttöturvallisuustiedotteista, edellyttäen, että tiedot ovat luotettavia sekä että testimenetelmät ovat OECD Guidelines for Testing of Chemicals –ohjeiden 301 A-F tai tämän myöntämisperusteasiakirjan liitteen 2 mukaisia. On myös mahdollista viitata analogiatarkasteluihin, mikäli nämä ovat pätevän kolmannen osapuolen tekemiä, sekä viitata relevantteihin tieteellisesti päteviin kirjallisuustietoihin.

K13 Tensidit, anaerobinen hajoavuus

Kaikkien lattianhoitotuotteessa olevien tensidien on oltava anaerobisesti hajoavia, mikä tarkoittaa vähintään 60 % hajoavuutta anaerobisissa olosuhteissa ISO 11734, ECOTOC nro 28 (kesäkuu 1988) tai vastaavien testimenetelmien mukaisesti.

Kyllä ____ Ei ____

Poikkeukset: ei-puhdistavissa lattianhoitotuotteissa olevat ainesosaemulgaattorit/tasoitusaineet (max 10 mg/g aktiivista sisältöä, katso K18), pohjustusaineissa ja lattiovahissa olevat fluoritensidit, joiden fluoratun hiiliketjun pituus on enintään 5 hiiliatomia (max. 0,025 p-%, katso K19) sekä pohjustusaineissa ja lattiovahissa olevat silikonitensidit (max. 0,25 p-%, katso K20).



Dokumentaatio, joka osoittaa että lattianhoitotuotteen tensidit ovat vaatimuksen mukaisesti anaerobisesti hajoavia.

Liite nro _____

Dokumentaation on ensisijaisesti viitattava 30.6.2004 tai myöhemmin päivättyyn DID-listaan.

Tensidit, joita DID-lista ei kata: Jos DID-listassa ei ole asiaankuuluvia tietoja, nämä voidaan ottaa ainesosien käyttöturvallisuustiedotteista, edellyttäen, että tiedot ovat luotettavia sekä että testimenetelmät ovat tämän myöntämisperusteasiakirjan liitteen 2 mukaisia. On myös mahdollista viitata analogiatarkasteluihin, mikäli nämä ovat pätevän kolmannen osapuolen tekemiä, sekä viitata relevantteihin tieteellisesti päteviin kirjallisuustietoihin.

2 Pohjustusaineita, lattiavahoja, puhdistusvahoja ja hoitopesuaineita koskevat erityiset ympäristövaatimukset

K14 Ympäristölle haitalliset aineet

Tuote saa sisältää yhteensä enintään 100 mg/g aktiivista sisältöä ympäristölle vaarallisiksi luokiteltavia kemiallisia aineita (N tai ilman symbolia R52/53 tai R53).

Tämä vaatimus koskee myös aineita, joiden on relevanteissa olosuhteissa havaittu muodostavan pysyviä ympäristölle vahingollisia hajoamistuotteita.

Vaatimus ei koske suurimolekyylisiä aineita (molekyylipaino > 700, pienin laskennallinen läpimitta > 9,5 Å tai pituus > 5,5 nm), jos ne on luokiteltu vain R53 (eikä R52/53 eikä N). Jos tuote sisältää ympäristölle vaarallisiksi luokiteltavia (N tai ilman symbolia) pehmittimiä (lukuunottamatta ftalaatteja), saa tuote yhteensä sisältää enintään 160 mg/g aktiivista sisältöä ympäristölle vaarallisiksi luokiteltavia kemiallisia aineita (N tai ilman symbolia).

Luokitusperustana on oltava kolmesta trofiatasosta (kalat, levät tai vesikirput) vähintään yhden myrkyllisyystiedot, jos myrkyllisyyttä kuvaava arvo (EC₅₀/LC₅₀/IC₅₀) on alle 100 mg/l. Jos myrkyllisyystietoja on saatavilla useammasta trofiatasosta, on valittava se, jonka myrkyllisyyttä kuvaava arvo on alhaisin.

Luokittelu on voimassa Ainedirektiivin 67/548/ETY ja Valmistedirektiivin 1999/45/EEC ja näihin tehtyjen muutosten ja tarkistusten mukaisesti.



Hakijan on esitettävä tuotteen kaikkia ainesosia koskevat testitulokset vähintään direktiivin 2001/58/EEC mukaisena käyttöturvallisuustiedotteena / tuotetiedotteena, josta ilmenevät OECD:n testimenetelmien mukaan suoritettujen ekotoksikologisten testien sekä hajoavuus- ja biokertyvyystestien tulokset. Näiden myöntämisperusteiden liitteessä 2 on lueteltu ekotoksisuuteen, hajoavuuteen ja biokertyvyyteen liittyvät testimenetelmät.

Hakijan vahvistus/tiedot tuotteen mahdollisesti sisältämistä aineista, jotka voivat muodostaa pysyviä ympäristölle haitallisia hajoamistuotteita (liite 4).

Täyttykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

Liite nro _____

K15 Liuottimia koskevien hallinnollisten normien noudattaminen

Tuotteiden normaalikäytössä eivät minkään Pohjoismaan liuottimia koskevat hallinnolliset normit saa ylittyä.

Tämän vaatimuksen voi dokumentoida kahdella tavalla: laskennallisella 0-ilmanvaihtotestillä tai mittauksella normaaleissa käyttöolosuhteissa (katso näiden myöntämisperusteiden liite 2 "Haihtumisnopeuden mittaaminen"). Jos käytetään 0-ilmanvaihtotestiä, on käytettävä liitteessä 3 olevaa laskentamallia.

Kyllä ____ Ei ____

Hallinnolliset normit löytyvät seuraavista internetosoitteista:

Tanska: www.at.dk/sw6796.asp

Ruotsi: http://www.av.se/lagochratt/afs/afs2005_17.aspx

Norja: www.arbeidstilsynet.no/c28864/artikkel/vis.html?tid=28880,

Suomi: http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=39503&name=DLFE-9853.pdf

- Dokumentaatio, joka osoittaa, etteivät minkään Pohjoismaan orgaanisia liuottimia koskevat hallinnolliset normit ylitä.

Liite nro _____

2.1 Ainesosia ja hajoamistuotteita koskevat vaatimukset

K16 Kompleksinmuodostajat

Tuote ei saa sisältää kompleksinmuodostajia.

Täyttykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

- Valmistajan/hakijan vakuutus ettei tuotteessa ole kompleksinmuodostajia (liite 4).

Liite nro _____

K17 Monomeerit

Monomeerien kokonaispitoisuus ei saa ylittää 100 mg/kg polymeeriä (100 ppm) mitattuna vastavalmistetusta polymeeridispersiosta.

Kyllä ____ Ei ____

- Polymeeritoimittajan spesifikaatiot ja/tai analyysitodistus.

Liite nro _____

K18 Pohjustusaineiden ja lattiavahojen sisältämät ainesosaemulgaattorit ja tasoitusaineet (levelling agents)

Ainesosaemulgaattoreita ja tasoitusaineita, jotka eivät ole aerobisesti ja anaerobisesti hajoavia K12:n ja K13:n mukaan, saa pohjustusaineissa ja lattiavahassa olla yhteensä enintään 10 mg/g aktiivista sisältöä.

Huomaa, että jos fluoritensidejä käytetään ainesosaemulgaattoreina tai tasoitusaineina, on myös täytettävä vaatimus K19.

Huomaa, että jos silikonitensidejä käytetään ainesosaemulgaattoreina tai tasoitusaineina, on myös täytettävä vaatimus K20.

Huomaa, että puhdistavat lattianhoitotuotteet kuuluvat pesuaineasetuksen piiriin.

- Selvitys tuotteen sisältämien ainesosaemulgaattoreiden ja tasoitusaineiden määristä.

Liite nro _____

Dokumentaatio ainesosaemulgaattoreiden ja tasoitusaineiden aerobisesta ja anaerobisesta hajoavuudesta.

Selvitys, joka osoittaa, että niiden ainesosaemulgaattoreiden ja tasoitusaineiden, jotka eivät ole aerobisesti ja anaerobisesti hajoavia, kokonaismäärä tuotteessa ei ylitä 10 mg/g aktiivista sisältöä.

K19 Fluoritensidit pohjustusaineissa ja lattiavahoissa**Täyttyykö vaatimus?**

K12 ja K13 eivät koske pohjustusaineiden ja lattiavahojen sisältämiä fluoritensidejä.

Kyllä ____ Ei ____

Fluoritensidejä saa näihin tuotteisiin sisältyä enintään 0,025 p-% .

Tuotteen sisältämien fluoritensidien fluoratun hiiliketjun pituus saa olla enintään 5 hiiliatomia.

Poikkeus: Jos tuote sisältää silikonitensidejä, tuotteessa ei saa olla fluoritensidejä.



Puhdistavat lattianhoitotuotteet: Vakuutus ettei tuote sisällä fluoritensidejä (liite 4).

Liite nro _____

Pohjustusaineet ja lattiavahat: Selvitys, joka osoittaa, että fluoritensidien pitoisuus tuotteessa on enintään 0,025 p-%.

Valmistajan dokumentaatio, joka osoittaa, että fluoritensidien fluoratun hiiliketjun pituus on enintään 5 hiiliatomia.

K20 Silikonitensidit pohjustusaineissa ja lattiavahoissa

Kyllä ____ Ei ____

K12 ja K13 eivät koske pohjustusaineiden ja lattiavahojen sisältämiä silikonitensidejä.

Silikonitensidejä saa näihin tuotteisiin sisältyä enintään 0,25 p-%.

Poikkeus: Jos tuote sisältää fluoritensidejä, tuotteessa ei saa olla silikonitensidejä.



Puhdistavat lattianhoitotuotteet: Vakuutus ettei tuote sisällä silikonitensidejä (liite 4)

Liite nro _____

Pohjustusaineet ja lattiavahat: Selvitys, joka osoittaa, että silikonitensidien pitoisuus tuotteessa on enintään 0,25 p-%.

K21 CDV, puhdistusvahat ja hoitopesuaineet

Kyllä ____ Ei ____

CDV (kriittinen laimennustilavuus) lasketaan kaikille ainesosille.

Laskelmaan ei oteta mukaan suurimolekyylisiä aineita (molekyyliainepaino > 700, pienin laskennallinen läpimitta > 9,5 Å tai pituus > 5,5 mm).

CDV ei saa ylittää 17500 per litra käyttöliuosta akuuttidataa laskelmissa käyttäen.

CDV kuvaa sitä paljonko tuotetta on laimennettava, jotta se olisi vaaraton vesieliöille. Se ilmaisee tuotteen suositellun annostuksen ja tuotteen myrkyllisyyden ja hajoavuuden välistä suhdetta.

CDV lasketaan liitteen 2 kohdan "CDV:n laskenta" mukaisesti. CDV:n laskennassa on käytettävä 30. kesäkuuta 2004 tai myöhemmin päivättyssä DID-listassa (Detergent Ingredients Database) olevia tietoja ainesosista. Tiedot, joita ei ole listassa, määritetään DID-listan B-osan mukaan.

DID-listan B-osassa käytettävät ekotoksisuustiedot voidaan ottaa ainesosien käyttöturvallisuustiedoista. Edellytyksenä on, että tiedot ovat luotettavia ja että testimenetelmä vastaa näiden myöntämisperusteiden liitteen 2 menetelmiä. On myös sallittua viitata analogiatarkasteluihin, mikäli ne ovat pätevän kolmannen osapuolen tekemiä, sekä viitata relevantteihin tieteellisesti päteviin kirjallisuustietoihin.

Huomaa, että tiedon puuttuessa käytetään ”worst case”-tilannetta kuvaavia tietoja: Turvallisuustekijä (security factor) SF = 10.000, akuuttinen myrkyllisyys = 1 mg/l ja hajoavuustekijä (degradation factor) DF = 1.



Täydellinen resepti (katso K1).

Liite nro _____

Jokaiselle ainesosalle (poikkeuksena suurimolekyyliset aineet) kootaan CDV-laskentaan vaatimuksen mukaan tarvittavat tiedot. Jos tietoja ei ole DID-listassa, on oltava selvitys siitä, miten tiedot on hankittu vaatimuksen mukaisesti.

CDV:n laskenta jokaisen ainesosan akuuttitiedoilla (poikkeuksena suurimolekyyliset aineet) sekä tuotteen sisältämien tensidien CDV-arvojen summa liitteen 2 kohdan ”CDV:n laskenta” mukaisesti.

3 Kiillotteen ja vahanpoistoaineita koskevat erityiset ympäristövaatimukset

K22 Ympäristölle haitalliset aineet

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

Tuote saa sisältää yhteensä enintään 2,0 p-% aktiivista sisältöä ympäristölle vaarallisiksi luokiteltavia kemiallisia aineita (N tai ilman symbolia R52/53 tai R53). Tämä vaatimus koskee myös aineita, joiden on relevanteissa olosuhteissa havaittu muodostavan pysyviä ympäristölle vahingollisia hajoamistuotteita.

Vaatimus ei koske suurmolekyylisiä aineita (molekyylipaino > 700, pienin laskennallinen läpimitta > 9,5 Å tai pituus > 5,5 nm), jos ne on luokiteltu vain R53 (eikä R52/53 eikä N).

Luokitusperustana on oltava kolmesta trofiatasosta (kalat, levät tai vesikirput) vähintään yhden myrkyllisyystiedot, jos myrkyllisyyttä kuvaava arvo (EC₅₀/LC₅₀/IC₅₀) on alle 100 mg/l. Jos myrkyllisyystietoja on saatavilla useammasta trofiatasosta, on valittava se, jonka myrkyllisyyttä kuvaava arvo on alhaisin.

Luokittelu on voimassa Ainedirektiivin 67/548/ETY ja Valmistedirektiivin 1999/45/EEC ja näihin tehtyjen muutosten ja tarkistusten mukaisesti.



Hakijan on esitettävä tuotteen kaikkia ainesosia koskevat testitulokset vähintään direktiivin 2001/58/EEC mukaisena käyttöturvallisuustiedotteena / tuotetiedotteena, josta ilmenevät OECD:n testimenetelmien mukaan suoritettujen ekotoksikologisten testien sekä hajoavuus- ja biokertyvyystestien tulokset. Näiden myöntämisperusteiden liitteessä 2 on lueteltu ekotoksisuuteen, hajoavuuteen ja biokertyvyyteen liittyvät testimenetelmät.

Liite nro _____

Hakijan vahvistus/tiedot tuotteen mahdollisesti sisältämistä aineista, jotka saattavat muodostaa pysyviä ympäristölle haitallisia hajoamistuotteita (liite 4).

K23 Kompleksinmuodostajat

Kyllä ____ Ei ____

Joutsenmerkityissä kiillotteen- ja vahanpoistoaineissa tai näiden ainesosissa ei saa olla seuraavia kompleksinmuodostajia: EDTA (etyleenidiamiinitetra-asetatti), DTPA (dietyleenitriamiinipenta-asetatti) ja fosfonaatit.

NTA:ta ei saa olla tuotteessa.

Poikkeuksena NTA epäpuhtautena kompleksinmuodostajissa MGDA ja GLDA, joissa NTA:ta voi olla < 1,0 paino-% raaka-aineessa, mutta aina niin, että konsentraatio lopputuotteessa on < 0,100 w/w%

Fosforia saa tuotteessa olla enintään 1,0 p-%.

On huomattava Norjan fosforia koskevat rajoitukset. Forskrift om begrensninger i bruk av enkelte farlige kemikalier (*Vaarallisten kemikaalien käyttörajoituksia*) (FOR 2002-12-20 nr. 1823, Miljøverndepartementet).



Vakuutus täytettynä ja allekirjoitettuna (liite 4).

Liite nro _____

4 Pakkausta koskevat vaatimukset

K24 Kloorattu muovi

Pakkaus ja etiketit eivät saa sisältää kloorattuja muoveja.

Vakuutus täytettynä ja allekirjoitettuna (liite 4).

Täyttykö vaatimus?

Kyllä ___ Ei ___

Liite nro _____

K25 Hyödyntäminen

Yksittäiset pakkauksen osat tulee yhdistää siten, että kuluttaja tai muut, jotka haluavat hyödyntää (käyttää uudelleen tai kierrättää) pakkausta, voivat erottaa osat toisistaan.

Pakkausnäyte.

Kyllä ___ Ei ___

Liite nro _____

K26 Pakkauksen merkintä

Tunnistamisen helpottamiseksi mahdollisen kierrätyksen yhteydessä on muovinen primaaripakkaus merkittävä DIN 6123 osan 2 tai vastaavan mukaisesti.

Tämä vaatimus ei koske korkkeja, kapsleita eikä pumppuja.

Pakkausnäyte.

Kyllä ___ Ei ___

Liite nro _____

Vakuutus täytettynä ja allekirjoitettuna (liite 4).

K27 Paino/hyöty -suhde

Kaikkien tuotepakkausten on täytettävä seuraava vaatimus.

Kyllä ___ Ei ___

$$VNF = \text{SUM}((V_i + N_i)/D_i) < X$$

missä kuluttajatuotteille $X = 2,5 \text{ g/g}$ aktiivista sisältöä ja

ammattituotteille $X = 1,0 \text{ g/g}$ aktiivista sisältöä

V_i = Pakkauskomponentin i paino (g)

N_i = Pakkauskomponentin i kierrättämättömän materiaalin paino (g)

D_i = Tuotteen sisältämien aktiivisten komponenttien määrä (g)

Pakkauksen tarkastuspunnitus.

Liite nro _____

Pakkauksen valmistajan vakuutus pakkauskomponenttien kierrätetyn materiaalin määrästä.

VNF-laskelmat.

5 Tehokkuutta koskevat vaatimukset

K28 Tehokkuus

Ammattikäyttöön tarkoitetun tuotteen tehokkuus on dokumentoitava liitteen 6 ja kuluttajille tarkoitetun tuotteen tehokkuus liitteen 7 mukaisesti. Haettaessa ympäristömerkkiä pohjustusaineelle, tämä testataan jonkin vahan kanssa.

Tehokkuusvaatimukset ovat ko. menetelmien kohdalla liitteissä 6 ja 7.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____



1. Ammattikäyttöön tarkoitetut lattiavahat:

Joko: Dokumentaatio suoritetusta laboratorio- ja kenttättestistä (liite 6 osa 1).

Liite nro _____

Tai: Dokumentaatio käyttäjättestistä (liite 6 osa 5 ja taulukko 6-1).



2. Ammattikäyttöön tarkoitetut puhdistusvahat/hoitopesuaineet:

Joko: Dokumentaatio suoritetusta laboratoriotestistä (liite 6 osa 3).

Liite nro _____

Tai: Dokumentaatio käyttäjättestistä (liite 6 osa 5 ja taulukko 6-2).



3. Ammattikäyttöön tarkoitetut pohjustusaineet:

Joko: Dokumentaatio suoritetusta laboratoriotestistä. Pohjustusaine testataan vahan kanssa kuten kohdassa 1. ja 2. Pinnan uusintakäsittelyvyys testataan ainoastaan pohjustusaineella.

Liite nro _____

Tai: Dokumentaatio vain pohjustusaineen käyttäjättestistä (liite 6 osa 5 ja taulukko 6-3). Lisäksi käyttäjättesti pohjustusaineelle yhdistettynä toiseen vahaan/lattianhoitotuotteeseen.



4. Ammattikäyttöön tarkoitetut kiillotteen- ja vahanpoistoaineet:

Joko: Dokumentaatio suoritetusta laboratorio- ja kenttättestistä (liite 6 osa 4).

Liite nro _____

Tai: Dokumentaatio käyttäjättestistä (liite 6 osa 5).



5. Kuluttajille tarkoitetut lattiavahat:

Dokumentaatio suoritetusta laboratorio- ja kenttättestistä (liite 7 osa 1).

Liite nro _____

Kuluttajille tarkoitettujen lattiavahojen, jotka on hyväksytty ammattikäyttöön tarkoitettujen tuotteiden käyttäjättestissä, ei tarvitse enää läpikäydä tehokkuustestejä.

Ammattikäyttöön hyväksytyjen ja kuluttajatuotteina markkinoitavien tuotteiden ei tarvitse enää läpikäydä tehokkuustestejä.



6. Kuluttajille tarkoitetut puhdistusvahat/hoitopesuaineet:

Dokumentaatio suoritetusta laboratoriotestistä (liite 7 osa 2).

Liite nro _____

Kuluttajille tarkoitettujen puhdistusvahojen /hoitopesuaineiden, jotka on hyväksytty ammattikäyttöön tarkoitettujen tuotteiden käyttäjättestissä, ei tarvitse enää läpikäydä tehokkuustestejä.

Ammattikäyttöön hyväksytyjen ja kuluttajatuotteina markkinoitavien tuotteiden ei tarvitse enää läpikäydä tehokkuustestejä.



7. Kuluttajille tarkoitettut kiillotteen- ja vahanpoistoaineet:

Dokumentaatio suoritetusta laboratoriotestistä, katso tämän vaatimuksen kohta 4 ”Ammattikäyttöön tarkoitettut kiillotteen- ja vahanpoistoaineet”.

Liite nro _____

6 Käyttäjäninformaatio

K29 Tiedot tuotteesta

Pakkauksessa/tuotetiedotteessa olevan tuotetta koskevan informaatiotekstin on noudatettava EU:n tuoteselostetta koskevaa direktiiviä (No 648/2004, appendix VII). Tuotteen käyttöalue tai tyyppi on mainittava selvästi ja tekstissä on oltava tuotteen kaikkia käyttöalueita koskevat käyttöohjeet.

EU:n tuoteselostetta koskeva direktiivi: Regulation (EC) No 648/2004 of the European Parliament and of the Council, appendix VII.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____



Näyte tuotetta koskevasta kirjallisesta informaatiosta, (käyttöturvallisuustiedote, tuotetiedote ja etiketti), jossa näkyy koko informaatioteksti.

Liite nro _____

K30 Annosteluohje

Jos tuote on laimennettava ennen käyttöä, on sekä kuluttajille että ammattikäyttöön tarkoitettujen tuotteiden etiketeissä mainittava annosteluvälit.

Ennen käyttöä laimennettavien kuluttajatuotteiden mukana on oikean annostuksen varmistamiseksi oltava annosteluväline.

Tuote on toimitettava varustettuna levitys- ja poisto-ohjeilla.

Tuotteen tiedotteesta tai etiketistä on käytävä ilmi, minkä ajan kuluttua saa levittää uuden kerroksen, jotta hallinnolliset normit eivät ylity (katso K15).

Tuotetiedotteessa tai etiketissä on myös mainittava, että työympäristöä koskevat määräykset on huomioitava, vaikka tuote on Joutsenmerkitty.

Kyllä ____ Ei ____



Kopio etiketistä ja mahdollinen tuotetiedote, joissa yllä olevat tiedot on mainittu.






Liite nro _____




Kuluttajatuotteen kyseessä ollessa on hakemukseen lisäksi liitettävä mukaan näyte oikean annostuksen varmistavasta annosteluvälineestä.

7 Laatu- ja viranomaisvaatimukset

Joutsenvaatimusten täyttämisen varmistamiseksi on toteutettava seuraavat toimintaohjeet ja käytännöt.

Jos lattianhoitotuotteen valmistajalla on ISO 14 001:n tai EMAS:in mukaisesti sertifioitu ympäristönhallintajärjestelmä, joka sisältää seuraavat käytännöt, riittää kun akkreditoitu tarkastaja vahvistaa, että vaatimukset toteutetaan.

		Täyttyykö vaatimus?
K31	Joutsenvastaava Yrityksessä on oltava henkilö, joka vastaa siitä, että Joutsenmerkin vaatimukset täytetään, sekä yhteyshenkilö pohjoismaisen ympäristömerkintäorganisaation yhteydenpitoa varten.	Kyllä ____ Ei ____
	Organisaatiokuvaus, josta käy ilmi yhdyshenkilö ja Joutsenmerkin vaatimusten täyttämistä vastaava henkilö.	Liite nro _____
K32	Dokumentaatio Luvanhaltijan on voitava esittää kopio hakemuksesta sekä faktatiedot ja laskelmat (mukaan lukien testiraportit, alihankkijoilta saadut asiakirjat ja vastaavat) joihin hakemuksen yhteydessä lähetetty dokumentaatio perustuu.	Kyllä ____ Ei ____
	Tarkastetaan paikan päällä.	
K33	Lattianhoitotuotteen laatu Luvanhaltijan on taattava, että joutsenmerkityn lattianhoitotuotteen laatu ei heikkene luvan voimassaoloaikana.	Kyllä ____ Ei ____
	Toimintaohjeet ja käytännöt Joutsenmerkittyjen tuotteiden laatua koskevien reklamaatioiden ja valitusten käsittelemiseksi, raportoinniksi ja arkistoinniksi.	Liite nro _____
K34	Suunnitellut muutokset Suunnitellut, Joutsenvaatimusten täyttymiseen vaikuttavat muutokset, on kirjallisesti ilmoitettava pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle.	Kyllä ____ Ei ____
	Toimintaohjeet ja käytännöt suunniteltujen muutosten hoitamiseksi.	Liite nro _____
K35	Odottamattomat poikkeukset Odottamattomat joutsenvaatimusten täyttymiseen vaikuttavat poikkeukset on kirjallisesti raportoitava pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle sekä kirjattava.	Kyllä ____ Ei ____
	Toimintaohjeet ja käytännöt, jotka osoittavat, miten odottamattomat poikkeukset käsitellään.	Liite nro _____

- K36 Jäljitettävyyys** **Täyttykö vaatimus?**
Luvanhaltijan on pystyttävä jäljittämään joutsenmerkitty lattianhoitotuote tuotannossa. Kyllä ____ Ei ____
-  Kuvaus / toimintaohjeet ja käytännöt siitä, miten vaatimus täytetään. Liite nro _____
- K37 Palautusjärjestelmät**
Asiaankuuluvat kansalliset tuotteiden ja pakkausten palautusjärjestelmiä koskevat säännöt, lait ja/tai toimialakohtaiset sopimukset on täytettävä niissä Pohjoismaissa, joissa joutsenmerkittyjä lattianhoitotuotteita markkinoidaan. Kyllä ____ Ei ____
-  Hakijan dokumentaatio liittymisestäään olemassa oleviin kierrätys-/käsittelysopimuksiin. Liite nro _____
- K38 Lait ja asetukset**
Luvanhaltijan on varmistettava, että voimassa olevia turvallisuutta, työympäristöä ja ympäristölainsäädäntöä koskevia määräyksiä sekä tehdaskohtaisia ehtoja/toimilupia noudatetaan joutsenmerkityn tuotteen kaikissa valmistuspaikoissa. Kyllä ____ Ei ____
- Dokumentaatiota ei tarvita, mutta pohjoismainen ympäristömerkintä voi peruuttaa luvan, jos vaatimusta ei täytetä.**
- K39 Markkinointi**
Joutsenmerkittyjä lattianhoitotuotteiden markkinoinnin on tapahduttava 12. joulukuuta 2001 tai myöhemmin annettujen ”pohjoismaisen ympäristömerkinnän sääntöjen” mukaisesti. Kyllä ____ Ei ____
-  Liite 8 täytettynä. Liite nro _____

Markkinointi

Joutsenmerkki on tavaramerkki, joka on erittäin hyvin tunnettu ja luotettu Pohjoismaissa. Joutsenmerkittyä tuotetta tai palvelua voi hyödyntää markkinoinnissa käyttöluvan voimassaoloajan.

Merkki on sijoitettava niin, että ei synny epäselvyyttä siitä mitä ympäristömerkintä tarkoittaa ja siten, että merkki osoittaa lattianhoitotuotteiden olevan ympäristömerkittyjä.

Lisää markkinointisäännöistä on luettavissa asiakirjasta ” Tuotteiden pohjoismaista ympäristömerkintää koskevat säännöt ” päivätty 12. joulukuuta 2001 tai uudempi versio.

Joutsenmerkin muoto

Joutsenmerkin ulkoasu on seuraava:



451-xxx

Jokainen käyttöluupa saa oman lupanumeron, jota on käytettävä yhdessä merkin kanssa.

Joutsenmerkki voidaan sijoittaa pakkaukseen tai tuotteen etikettiin tai tuotteen turvallisuustiedotteeseen.

Lisää merkin ulkoasusta on luettavissa asiakirjasta ” Tuotteiden pohjoismaista ympäristömerkintää koskevat säännöt ” päivätty 12. joulukuuta 2001 tai uudempi versio.

Valvonta

Pohjoismainen ympäristömerkintä valvoo, että lattianhoitotuote täyttää Joutsenmerkin vaatimukset myös käyttöluvan myöntämisen jälkeen. Tämä voidaan tehdä valvontakäynnillä tai pistokokeiden muodossa.

Käyttöluupa voidaan perua, jos ilmenee, että lattianhoitotuotteet eivät täytä vaatimuksia.

Käyttöoikeuden voimassaoloaika

Pohjoismainen ympäristömerkintä vahvisti kriteerit lattianhoitotuotteille 28. syyskuuta 2006 ja ne ovat voimassa 30. kesäkuuta 2010 saakka. Versio on 3.0. Sihteeristöpäällikkökokous hyväksyi 15. huhtikuuta 2008 muutoksen kohtaan K21. Uusi versio on 3.1.

Pohjoismainen ympäristömerkintä muutti kriteeriä 3. joulukuuta 2008. Tarkennettiin vaatimusta K3, siten että se koskee kaikkien ainesosien aineita. Lisäksi tarkennettiin vaatimuksen terveystuokituksia. NTA:ta koskeva poikkeus määritellään kohdissa K4 ja K23. VNF vaatimukset kohdassa K27 ovat muuttuneet, kaikkien tuotteiden on täytettävä samat vaatimukset. Lisäksi kohdassa K30 on tarkennettu, että annostusvälit pitää mainita, jos tuotetta on laimennettu ennen käyttöä. Uusi versio on 3.2.

Pohjoismainen ympäristömerkintä päätti kokouksessaan 8. kesäkuuta 2009 pidentää kriteereitä 2,5 vuodella 31. joulukuuta 2012 saakka. Uusi kriteeriversio on 3.3.

Joutsenmerkin käyttöoikeus on voimassa niin kauan kuin tuote täyttää vaatimukset tai kunnes myöntämisperusteiden voimassaolo päättyy. Pohjoismainen ympäristömerkintälautakunta voi kriteereiden voimassaoloaikana tehdä korjauksia ja/tai pidentää voimassaoloaikaa. Nämä muutokset eivät vaikuta jo voimassaolevaan lupaan. Kriteereitä voidaan pidentää tai tarkentaa.

Vähintään 1 vuosi ennen edellisten kriteereiden voimassaoloajan päättymistä eli 30. kesäkuuta 2009 pohjoismainen ympäristömerkintä julkaisee uudet kriteerit. Näin luvanhaltijalle tarjotaan mahdollisuus uudistaa lupansa.

Uudet kriteerit

Tulevien kriteerien laatimisessa tullaan kiinnittämään huomiota seuraaviin asioihin:

- Hajusteiden kieltäminen..
- Kiillotteen- ja vahanpoistoainevaatimusten, mm. liuottimia koskevien vaatimusten, tiukentaminen .
- Puhdistusvahan ja hoitopesuaineiden kriittistä laimennustilavuutta koskevien vaatimusten tiukentaminen.
- Silikonitensidien koskevien vaatimusten tiukentaminen.
- Tiettyjen ftalaattien salliminen, jos löytyy uutta varmaa tietoa.
- Tehokkuustestien parantaminen.

Liite 1

Määritelmät

Ainesosat Kemialliset aineet tai kemiallisten aineiden sekoitukset, jotka valmistusprosessissa sekoitetaan keskenään lattianhoitotuotteeksi. Niissä tapauksissa, joissa jotkin ainesosat reagoivat kemiallisesti keskenään lattianhoitoaineen valmistuksen yhteydessä, pidetään syntyviä reaktiotuotteita lattianhoitotuotteen ainesosina. Ainesosat voidaan ryhmitellä tehtävän mukaan (esim. tensidit, säilöntäaineet ja hajusteet).

Ammattituote

Tuote, jota markkinoidaan ainoastaan ammattimaiseen käyttöön. Tuotetta ei pidetä ammattituotteena, jos sitä markkinoidaan ainoastaan vähittäismyyntiin tai jos sitä markkinoidaan sekä vähittäismyyntiin että ammattimaiseen käyttöön.

Hajusteet ja väri

Orgaanisia aineita, joita lisätään ennen kaikkea esteettisistä syistä antamaan tuoksua ja väriä. Hajusteilla voivat kuitenkin myös peittää muiden ainesosien hajuja.

Kiillotteen- ja vahanpoistoaineet

Käytetään kiillotteen ja vahan poistamiseen lattioista. Kiillotteen- ja vahanpoistoaineet koostuvat mm. orgaanisista liuottimista, emäksistä, tensideistä, hydrotroopeista sekä kompleksinmuodostajista.

Lattiavaha Sisältää kalvonmuodostavia komponentteja (dispergoitua vahaa, polymeereja, hartsia), jotka suojaavat lattiaa ja helpottavat hoitoa.

Pohjustusaine

Lattiavaha, jota käytetään huokosten täyttämiseen sekä parantamaan pintavahan kiinnittymistä. Koostuu tavallisesti polymeereista ja hartsista.

Puhdistusvaha/hoitopesuaine

Puhdistus- ja kiillotteenparantamisaineiden yhdistelmä. Sisältää kalvonmuodostavia komponentteja, kuten polymeereja, hartsia ja/tai vahaa. Hoitotuotteista tuoteryhmään kuuluvat vahaa sisältävät hoitopesuaineet.

Säilöntä-aineet

Orgaanisia aineita, joita lisätään lattianhoitoaineeseen estämään sellaisten mikro-organismien kasvu, jotka heikentäisivät tuotteen laatua ja säilyvyyttä.

Tensidit Kutsutaan myös pinta-aktiivisiksi aineiksi. Ryhmä orgaanisia aineita, jotka koostuvat hydrofobisesta (vesipakoisesta) ja hydrofiilisestä (vesihakuisesta) osasta. Koostumuksen johdosta tensidit vaikuttavat pinta-aktiivisesti (vähentävät pintajännitystä).

Tuote Itse lattianhoitotuote myytävässä muodossaan eli laimentamattomana.

Valmistaja Yritys, joka valmistaa eli sekoittaa ja pakkaa tuotteen.

Liite 2

Analyysit ja testimenetelmät

Analyysilaboratoriota koskevat vaatimukset

Analyysilaboratorion on täytettävä yleiset EN ISO 17025 -standardin mukaiset vaatimukset tai oltava virallinen GLP-hyväksytty analyysilaboratorio.

Ympäristömerkintäorganisaation ennakkoarvioinnin jälkeen voidaan valmistajan omaa laboratoriota käyttää dokumentoimaan, että tehokkuusvaatimukset on täytetty. Hakijan testaus-/analyysilaboratorio voidaan hyväksyä suorittamaan analyysit ja testit, jos:

- viranomaiset valvovat näytteenotto- ja analyysiprosessia tai jos
- valmistajalla on laatujärjestelmä, johon näytteenotto ja analyysit sisältyvät ja joka on sertifioitu ISO 9001:n tai ISO 9002:n mukaisesti, tai jos
- valmistaja voi osoittaa, että ensitesti puolueettoman testilaitoksen ja sama testi valmistajan oman laboratorion suorittamana vastaavat toisiaan ja että valmistaja ottaa näytteet määrätyn suunnitelman mukaisesti.

Testimenetelmät ja laskelmat

Luokittelu

Aineiden testaus- ja luokittelumenetelmät löytyvät EU:n ainedirektiivistä 67/548/ETY myöhempine muutoksine ja tarkistuksineen. Tavallisimmat ympäristölle vaarallisten ominaisuuksien testimenetelmät ovat samat, joita käytetään ympäristövaatimusten dokumentointiin näissä myöntämisperusteissa ja jotka mainitaan muualla tässä liitteessä (helppo hajoavuus, vesieliötoksisuus ja biokertyvyys).

Tuotteiden luokitussäännöt löytyvät valmistedirektiivistä 99/45/EEC myöhempine muutoksine ja tarkistuksineen. Direktiivit on tarkoitettu EU:n jäsenmaille sekä ETA-sopimuksen piiriin kuuluville maille ja on siksi sisällytetty kaikkien Pohjoismaiden lainsäädäntöön muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta.

Pohjoismaisessa kansallisessa lainsäädännössä olevia poikkeuksia EU-direktiiveistä pidetään tässä yhteydessä erityissäädöksinä. Nämä voivat käsittää sekä erityisiä kansallisia luokittelusääntöjä että kansallisia vaarallisten aineiden listaa koskevia poikkeuksia.. Hakemusta käsittelevä sihteeristö voi neuvoa, mitkä erityissäännöt ovat voimassa.

Helppo biologinen hajoavuus, aerobinen

Helpon biologisen hajoavuuden testimenetelmä on OECD:n ohjeiden (OECD Guidelines for Testing of Chemicals, ISBN 92-64-1222144) menetelmä nro 301 (A - F) tai muu vastaava.

Biologinen hajoavuus, anaerobinen

Anaerobisen hajoavuuden testimenetelmä on ISO 11734, ECOTOC nro 28 (kesäkuu 1988) tai muu vastaava menetelmä. Vaatimuksena on vähintään 60 % hajoavuus anaerobisissa olosuhteissa.

Akuutti vesieliötöksisyys

Akuutin vesieliötöksisyyden testimenetelmiä ovat OECD:n ohjeiden (OECD Guidelines for Testing of Chemicals, ISBN 92-64-1222144) mukaiset menetelmät nrot 201, 202 ja 203 tai muut vastaavat menetelmät.

Biokertyvyys

Biokertyvyyden testauksen oktanoli-vesi-menetelmiä ovat nro 107 tai 117 (OECD Guidelines for Testing of Chemicals, ISBN 92-64-1222144) tai muut vastaavat testimenetelmät. Biokertyvyysmenetelmiä ovat saman julkaisun nro 305 A-E tai muut vastaavat testimenetelmät.

Ainetta pidetään biologisesti kertyvänä, jos aineen oktanoli-vesi-jakautumiskerroin ($\log K_{ow}$) on $\geq 3,0$ oktanoli-vesimenetelmissä. Biokertyvyysmenetelmissä ainetta pidetään bioakkumuloituvana, jos aineen biologinen kertyvyystekijä (BCF) on ≥ 100 .

DID-lista (Detergent Ingredients Database)

Useimpien ainesosien ekotoksikologiset tiedot löytyvät DID-listan A-osasta (EU:n ympäristömerkin ja pohjoismaisen ympäristömerkinnän yhteisesti laatima Detergent Ingredients Database). Listan saa pohjoismaisen ympäristömerkinnän kotisivuilta (osoitteet löytyvät näiden myöntämisperusteiden sivulta 2). B-osa sisältää ohjeet siitä, mitä on tehtävä ainesosille, joita ei löydy listalta. Näitä kriteerejä koskee 30. kesäkuuta päivätty DID-lista tai myöhemmät versiot. Lista pitää sisällään tiedot mm. akuutista ja kroonisesta myrkyllisyydestä, hajoavuudesta (mm. aerobisesta ja anaerobisesta) ja turvallisuustekijöistä.

Haihtumisnopeuden mittaus

Liuottimien haihtumisnopeuden voi mitata käyttämällä testimenetelmää ASTM D 3539 "Standard Test Method for Evaporation Rates of Volatile Liquids By Shell Thin-Film Evaporometer" tai vastaavaa menetelmää.

Challenge Test

Challenge Testin (säilöntäaineen eri pitoisuuksilla eloon jäävien bakteerien määrän osoittaminen optimaalisen pitoisuuden määrittämiseksi) suoritus dokumentoidaan kehitystyön testiraportilla tai vastaavalla.

”Vaihtoehtoiset menetelmät / vastaavat menetelmät”

Käytettäessä muita testimenetelmiä kuin tässä liitteessä 2 ja vaatimusten alla mainittuja: Testimenetelmän on oltava riippumattoman kolmannen osapuolen relevantiksi vahvistama. Lisäksi on oltava arviointi yhtäläisyyksistä ja erilaisuuksista sekä siitä, miten tulos poikkeaisi liitteessä 2 tai vaatimuksen alla mainitun testin antamasta tuloksesta. Pohjoismainen ympäristömerkintä perustaa vaihtoehtoisen testimenetelmän hyväksyntänsä näihin arviointeihin.

CDV:n laskenta

Kriittinen laimennustilavuus eli englanniksi critical dilution volume (CDV) ilmaistaa litroissa ja lasketaan jokaiselle ainesosalle (poikkeuksina vesi ja suurmolekyyliset aineet) seuraavan kaavan mukaisesti:

$$CDVi = (\text{Ainesosan määrä (mg) per litra käyttöliuosta}) \times DFi/TFi$$

jossa:

CDVi = yhden ainesosan (i) kriittinen laimennustilavuus (critical dilution volume)

DFi = yhden ainesosan (i) hajoamistekijä (degradation factor)

TFi = yhden ainesosan (i) myrkyllisyystekijä (toxicity factor)

Tuotteen sisältämien tensidien kriittinen laimennustilavuus on ainesosien CDVi:n summa. Kriittinen laimennustilavuus on laskettava akuuteilla myrkyllisyystekijöillä. Alempana on laskuesimerkki. Esimerkissä CDV:ksi lasketaan akuuteilla tiedoilla 3743 litraa, ja se tarkoittaa, että noudatetaan 6500 litran CDV-vaatimusta.

Esimerkki:

Tämän esimerkin ainoana tarkoituksena on antaa mahdollisuus tarkastaa kriteerien laskelmien ymmärtäminen.

Alla on esitetty tekaistun tuotteen ainesosaluettelo. DID-nro ilmoittaa aineen numeron Detergent Ingredients Database -listalla. Vasta laskelmien lopullinen tulos pyöristetty.

Huomaa, että esimerkin ainesosien Nimi 1 (”uustensidi”) ja Nimi 4 (fenoksietanoli) tiedot on otettu suoraan ainesosan käyttöturvallisuustiedotteesta. Tiedotteessa on vain koko ainesosan, vesi mukaanlukien, ekotoksikologiset tiedot.

Uustensidistä on tiedotteessa 3 trofiatason (kalojen, levien ja vesikirppujen) akuutit tiedot, ja pienin arvo on 17 mg/l. Se tarkoittaa, että turvallisuustekijä on 1.000 ja että siksi alin myrkyllisyysarvo on jaettava 1000:lla myrkyllisyystekijän (= TF akuutin) saamiseksi.

Tiedotteen mukaan uustensidi on helposti hajoavaa ja siksi DF:n (hajoavuustekijä) arvo = 0,05.

Tuotenimet (aktiivisisältö)	Kemialliset nimet	Määrä (mg per litra käyttöliuosta)	DID- nro	TF akut	DF	CDV
Nimi 1 (27 %)	"Uustensidi"	250	(*)	0,017	0,05	735,3
Nimi 2 (30 %)	Cocamidpropyl Betain	108	61	0,0018	0,05	3000
Nimi 3 (100 %)	Glyseriini	25	112	0,88	0,05	1,4
Nimi 4 (60 %)	Fenoksietanoli	0,08	(*)	0,01	0,05	0,4
Nimi 5 (100 %)	Natriumkloridi	0,5	134	1	1	0,5
Nimi 6 (100 %)	Hajuste	0,2	142	0,002	0,05	5
Yhteensä						3742,6

(*) Ainesosaa ei ole DID-listassa ja hakija viittaa käyttöturvallisuustiedotteen ekotoksikologisiin tietoihin.

Esimerkissä CDV-arvoksi saadaan akuuteilla tiedoilla 3743 litraa, ja se tarkoittaa, että 6500 litran CDV-vaatimusta noudatetaan.

Liite 3

Ilmantarpeen/ilmansaannin laskenta (K15)

Huoneen korkeudeksi asetetaan 2,5 m ja laskennassa käytetään suositellun annostuksen pienintä neliömetrimäärää per litra.

Laskennassa voidaan käyttää liuottimen höyrynpainetta p (mmHg, 20 °C) haihtumistekijän löytämiseksi.

Jos tuotteessa on useampia liuottimia, näiden aiheuttama ilmantarve lasketaan yhteen.

Laskuesimerkki:

Täyttääkö yhdiste XYZ liuottimia koskevan vaatimuksen?

Liuottimen XYZ hallinnollinen normi: 300 mg/m³

(pienintä pohjoismaista normiarvoa käytetään)

Höyrynpaine:	0,35 mmHg v/25 °C
Haihtumiskerroin:	0,3 (katso taulukko 1)
Tuotteen liuotinmäärä (XYZ):	3,9 %
Tuotteen tiheys:	1,0299 kg/l
Suosittelun annostus:	1 litra/40-90 m ²

Liuottimen XYZ määrä g/litra tuotetta =

(liuotinta XYZ tuotteessa, %)/100 %)*tuotteen tiheys (kg/l)*1000 g/kg

= 0,039*1,0299 kg/l*1000g/kg = 40,17 g/l

Korjattu ilmantarve (m³/l) =

((liuottimen XYZ määrä g/litra tuotetta) * 1000 mg/g) * haihtumiskerroin /
hallinnollinen normi (mg/m³) = (40,17 g/l * 1000 mg/g * 0,3) / 300 mg/m³

= 40,17 m³/l

Oletetulla suurimmalla altistuksella (1 litra tuotetta riittää vain 40 m² lattiapintaan ja huoneen korkeus on 2,5 m) ilmantarve tulee tyydyttyksi, koska:

Ilmansaanti (m³) = Annosteluohjeiden pienin pinta-ala (m²) * 2,5 m (huoneen vakiokorkeus)

= 40 m²/l * 2,5 m = 100 m³/l > 40,17 m³/l (ilmantarve)

→ Johtopäätös: XYZ sopii käytettäväksi.

Taulukko 1: Liuottimen höyrinpaineen (mmHg, 20 °C) ja haihtumiskertoimen yhteys.

Höyrinpaine, p (mmHg, 20 °C)	Haihtumiskerroin
$P > 200$	2,0
$200 \geq p > 10$	1,4
$10 \geq p > 3$	1,0
$3 \geq p > 1$	0,7
$1 \geq p > 0,1$	0,3
$0,1 \geq p$	0,0

Viite: Hallinnolliset normit löytyvät seuraavista internetosoitteista:

Tanska: www.at.dk/sw6796.asp

Ruotsi: http://www.av.se/lagochratt/afs/afs2005_17.aspx

Norja: www.arbeidstilsynet.no/c28864/artikkel/vis.html?tid=28880,

Suomi: http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=39503&name=DLFE-9853.pdf

Liite 4

Valmistajan tuotteen sisältöä koskeva vakuutus

Käytettävä haettaessa ympäristömerkkiä pohjustusaineelle, lattiavahalle, puhdistusvahalle, hoitopesuaineelle tai kiillotteen-/vahanpoistoaineelle.

Tuotteen nimi: _____

- Puhdistava lattianhoitotuote (puhdistusvaha/hoitopesuaine)
- Ei-puhdistava lattianhoitotuote (lattiavaha/pohjustusaine)
- Kiillotteen-/vahanpoistoaine
- Vähittäismyyntituote (kuluttajatuote)
- Ammattituote

Onko tuotteessa aineita, joiden kiehumispiste on alle 150°C ja jotka on luokiteltu terveydelle vaarallisiksi? Kyllä ___ Ei ___

Jos on, mainitse aineet ja niiden pitoisuudet tuotteessa:

Onko tuotteeseen lisätty kompleksinmuodostajia? Kyllä ___ Ei ___

Jos on, kirjoita tähän mitkä kompleksinmuodostajat on lisätty ja niiden pitoisuudet (paino-%)

Sisältävätkö tuote tai sen ainesosat ftalaatteja? Kyllä ___ Ei ___

Onko tuotteessa ainesosia, jotka on luokiteltu syöpää aiheuttaviksi (Carc), perimää vaurioittaviksi (Mut) tai lisääntymiselle haitallisiksi (Rep) valmistedirektiivin 1999/45/EEC tai ainedirektiivin 67/548/ETY mukaan tai ainesosia, jotka voivat vapauttaa tällaisia aineita? Kyllä ___ Ei ___

Sisältyykö tuotteeseen tai ainesosiin hajusteita? Kyllä ___ Ei ___

Sisältyykö tuotteeseen tai ainesosiin väriaineita? Kyllä ___ Ei ___

Sisältääkö tuote yli 0,010 % halogenoituja tai aromaattisia liuottimia? Kyllä ___ Ei ___

Sisältyykö tuotteeseen tai ainesosiin alkyylifenolietoksyyliaatteja (APEO) tai näiden johdannaisia? Kyllä ___ Ei ___

Sisältyykö tuotteeseen tai ainesosiin lineaarisia alkyylilibentseenisulfonaatteja (LAS)? Kyllä ___ Ei ___

Sisältyykö tuotteeseen tai ainesosiin fluoritensidejä? Kyllä ___ Ei ___

Sisältyykö tuotteeseen tai ainesosiin silikonitensidejä? Kyllä ___ Ei ___

Pakkaus

Sisältävätkö pakkaus tai etiketit kloorattua muovia?

Kyllä ____ Ei ____

Onko pakkaus merkitty DIN 6123 osan 2 tai vastaavan mukaisesti? (ei koske korkkeja, kapseleita eikä pumppuja)

Kyllä ____ Ei ____

**Tuotetta, ainesosia ja hajoamistuotteita koskeva vaatimus,
ei koske kiillotteen-/vahanpoistoaineita:**

Sisältääkö tuote aineita, jotka voivat muodostaa pysyviä ympäristölle haitallisia hajoamistuotteita?

Kyllä ____ Ei ____

Jos on, mainitse hajoamistuotteet: _____

Kyllä ____ Ei ____

Pvm	Yritys
Vastaavan allekirjoitus	Nimen selvennys

Liite 5

Hajusteen toimittajan hajustetta koskeva vakuutus

Hajusteen nimi: _____

Hajusteen toimittajan nimi: _____

Sisältääkö hajuste alla mainittuja aineita?

Kyllä ___ Ei ___

Nimi	CAS-nro	Kyllä	Ei
Ksyleenimyski	81-15-2		
Synteettinen ambramyski	83-66-9		
Moskene	116-66-5		
Tiibetinmyski	145-39-1		
Ketonimyski	81-14-1		

Sisältääkö hajuste alla mainittuja aineita?

Nimi	CAS-nro	Kyllä	Ei
Amyl cinnamal	122-40-7		
Amylcinnamyl alcohol	101-85-9		
Anisyl alcohol	105-13-5		
Benzyl alcohol	100-51-6		
Benzyl benzoat	120-51-4		
Benzyl salicylat	103-41-3		
Benzyl salicylat	118-58-1		
Cinnamal	104-55-2		
Cinnamyl alcohol	104-54-1		
Citral	5392-40-5		
Citronellol	106-22-9		
Coumarin	91-64-5		
d-limonen	5989-27-5		
Eugenol	97-53-0		
Farnesol	4602-84-0		
Gerianol	106-24-1		
Hexyl cinnamaldehyd	101-86-0		
Hydroxycitronella	107-75-5		
Hydroxymethylphenyl cyclohexenecarboxaldehyd (= Lyral)	31906-04-4		
Isoeunol	97-54-1		
Liilal	80-54-6		
linalool	78-70-6		
Methyl heptine carbonat	111-12-6		
Gamma-methylionone	127-51-5		
Oak Moss (luonnonuute)			
Treemoss (luonnonuute)			

2(2)

Pohjoismainen ympäristömerkintä
Lattianhoitotuote 051/3. .3
8. kesäkuuta 2009

Paikka/Pvm	Yritys
Vastaavan allekirjoitus	Nimen selvennys

Liite 6

Ammattituotteiden tehokkuustestit

Tämä liite koostuu 5 osasta:

Osa 1 käsittelee lattiavahaa.

Osa 2 käsittelee puhdistusvahaa ja hoitopesuainetta.

Osa 3 käsittelee pohjustusainetta.

Osa 4 käsittelee kiillotteen- ja vahanpoistoainetta.

Osa 5 käsittelee ammattituotteiden käyttäjätestiä. Muut tehokkuutta koskevat vaatimukset ovat myöntämisperusteiden vaatimuksessa K28.

Osa 1 – Ammattikäyttöön tarkoitettun lattiavahan standardisoitu laboratoriotesti

Seuraavat ominaisuudet on dokumentoitava:

Vedenkestävyys

Testimenetelmä: ASTM D 1793-96 tai muu voimassa oleva versio. Standard Test Method for Water Spotting of Emulsion Floor Polishes.

Tulos on arvioitava seuraavien kategorioiden mukaan:

”Erittäin hyvä”:	Ei muutosta lähtökohtaan nähden
”Hyvä”:	Tuskin näkyvä muutos
”Keskitasoinen”:	Harmaantuminen häviää 2 tunnin kuluessa.

Vaatimustaso: ”Keskitasoinen”

Puhdistusainekestävyys

Testimenetelmä: ASTM D 3207-96 tai muu voimassa oleva versio. Standard Test Method for Detergent Resistance of Floor Polish Films.

Testimenetelmässä mainitun reseptin sijasta tulee käyttää seuraavaa ”standardipuhdistusaineen” reseptiä:

Natriumsitraatti	5 %
Berol 91-8 (rasva-alkoholietoksylaatti)	8 %
Berol 522 (alkyylifosfaattiesteri)	3 %
Natriumkarbonaatti	0,5 %
*Demineralisoitu vesi	100 %:iin asti

Annostuksen on oltava 1:200 (vastaa 5 g/litra) ja käyttöliuoksen pH:n 6 - 8.

Puhdistusainekestävyyden laatu arvioidaan seuraavien kategorioiden mukaan:

”Erittäin hyvä”:
”Hyvä”:

Kiillossa ei heikkenemistä/murtumia (huononemista)
< 10 % 200 kerran jälkeen

Vaativuustaso: ”Hyvä”

Pinnan uusintakäsiteltävyys

Testimenetelmä: ASTM D 3153-91 tai muu voimassa oleva versio. Standard Test Method for Recoatability of Water Emulsion Floor Polishes.

Arviointi tehdään seuraavien kategorioiden mukaan:

“Erittäin hyvä”: Monikerroksinen käsittely on huomattavasti parempi kuin vain 1 kerros

Vaativuustaso: “Erittäin hyvä”

Liukumattomuus

Testimenetelmä: ASTM D 2047-04 tai muu voimassa oleva versio. Standard Test Method for Static Coefficient of Friction of Polish-Coated Floor Surfaces as Measured by the James Machine.

Vaativuustaso: Kitkaa vähintään 0,5

Kiilto

Testimenetelmä: ASTM D 523-99 tai muu voimassa oleva versio. Standard Test Method for Specular Gloss. Vaihtoehtoisesti voi käyttää seuraavia testimenetelmiä: ISO 2813, DIN 67530 tai ASTM D 1455.

Vaativuustaso: Kiillotusaineen kiilto on ilmoitettava tuoteselosteessa.

Poisto

Testimenetelmä: ASTM D 1792-97 tai muu voimassa oleva versio. Standard Test Method for Long-Term Removability Properties of Emulsion Floor Polishes.

Testialusta: Vinyl Asbestos Tile (kuten testissä mainitaan). Vaihtoehtoisesti voi käyttää Vinyl Quartsia.

Vaativuustaso: Kuivan kalvon on oltava kokonaan poistettu 75 kierroksen jälkeen.

Kenttätesti

Testimenetelmä: ASTM D 3052-91 tai muu voimassa oleva versio. Standard Practice for Rating Water-Emulsion Floor Polishes.

Testillä määritetään kiilto, juoksevuus/tasainen jakautuminen ("levelling"), uusintakäsiteltävyys ("recoatibility"), värin muuttuminen, jauhoisuus, säröily, halkeilu, kuluminen, kengänkorkojen jäljet, lian tarttuvuus, rnaarmut, puhdistusainekestävyys, liukumattomuus ja poisto. Tuotetta verrataan vertailuaineeseen.

Testi on kenttätesti ja kuvailee, miten aine testipinta levitetään ja miten sitä käsitellään testijakson aikana kyseessä olevalla kiillotusaineella.

Menetelmään lisätään seuraavat kohdat:

- Kenttätesti on suoritettava sellaisilla lattiamateriaaleilla, joille kiillotusaine on tarkoitettu/suosittelu.
- Kenttätesti on suoritettava erilaisin kunnossapitomenetelmin, jotka on dokumentoitava.
- Kenttätesti on suoritettava erilaisia käyttökohteita vastaavissa kulutusolosuhteissa.
- Valmistajan on ilmoitettava, mitä vertailuainetta käytetään. Vertailuaineella on oltava takanaan vähintään vuoden markkinoillaoloaika ja sen on oltava laadultaan tyydyttävää.
- Puhdistukseen on käytettävä paikalla normaalisti käytettävää puhdistusainetta testimenetelmässä ilmoitetun puhdistusaineen sijasta. Valmistajan on ilmoitettava, mitä ainetta on käytetty.

Vähintään kolmen riippumattoman, kalvonmuodostavat lattianhoitotuotteet ammattimaisesti tuntevan, tarkkailijan on arvioitava kiillotusaine.

Vertailuaine, jonka arvoksi annetaan 0, on arvioinnin lähtökohtana.

Seuraavia arviointikategorioita käytetään:

0	yhtä hyvä kuin vertailuaine
+1	vähän parempi kuin vertailuaine
+2	paljon parempi kuin vertailuaine
-1	vähän huonompi kuin vertailuaine
-2	paljon huonompi kuin vertailuaine

Tulokset on raportoitava tarkkailijoiden arvioiden keskiarvona. Arviointi on annettava desimaalilla (esim. 1,2).

Vaativustaso: Kiillotusaineen on oltava yhtä hyvä tai parempi kuin vertailuaine.

Osa 2 – Ammattikäyttöön tarkoitetun puhdistusvahan ja hoitopesuaineen testi

Puhdistus- ja hoito-ominaisuudet arvioidaan joko visuaalisesti tai optisesti. On voitava osoittaa, että testituote on parempi tai yhtä hyvä kuin toinen vastaava tuote. Tämän vertailutuotteen on oltava markkinoille hyvin etabloitunut niissä maissa, joissa tuotetta myydään.

Vaatus: On selvitettävä testimenetelmä, testin suorittaja, testiolosuhteet (esim. lattiatyyppi, likatyyppi, puhdistusmenetelmä jne.), tulokset sekä vertailutuotteen valinnan perustelut.

Osa 3 – Ammattikäyttöön tarkoitetun pohjustusaineen standardisoitu testi

Jos haetaan ympäristömerkkiä pohjustusaineelle, on pohjustusaineen tehokkuus dokumentoitava yhdessä sen päälle levitettävän vahan kanssa. Tämä tehdään kuten liitteen 6 osassa 1 on esitetty.

Ilman päälle levitettävää vahaa on testattava seuraavat pohjustusaineen ominaisuudet:

Uusintakäsittelyvyys

Testimenetelmä: ASTM D 3153-91 tai muu voimassa oleva versio. Standard Test Method for Recoatability of Water Emulsion Floor Polishes.

Arviointi tehdään seuraavien kategorioiden mukaan:

“Erittäin hyvä”: Monikerroksinen käsittely on huomattavasti parempi kuin vain 1 kerros.

Vaatumustaso: “Erittäin hyvä”.

Osa 4 – Ammattikäyttöön tarkoitetun kiillotteen- ja vahanpoistoaineen testi

Poisto

Testimenetelmä: ASTM D 1792-82 tai muu voimassa oleva versio. Standard Test Method for Long-Term Removability Properties of Emulsion Floor Polishers.

Testialusta: Vinyl Asbestos Tile (kuten testissä mainitaan). Vaihtoehtoisesti voi käyttää Vinyl Quartsia.

Vaatumustaso: Kuivan kalvon on oltava kokonaan poistettu 75 kierroksen jälkeen.

Osa 5 – Ammattituotteiden käyttäjätesti

Tuotteen tehokkuus voidaan dokumentoida käyttäjäraportin avulla (katso taulukko 6-1 – 6-4). Tämä vaihtoehto koskee vaha, hoitotuotteita sekä kiillotteen- ja vahanpoistoaineita.

Pohjustusaineen kyseessä ollessa täytetään sekä pelkkää pohjustusainetta koskeva käyttäjäraportti, että toinen, pohjustusaineen kanssa käytettävän tuotteen tyypistä riippuva käyttäjäraportti.

Asetetaan seuraavat vaatimukset:

- Tuotetta on käyttänyt vähintään 5 käyttäjää 3 kuukauden ajan (annettava referenssitiedot).
- Tuotetta on käytetty tyydyttävien tuloksien niillä lattiatyypeillä, joille vaha/hoitotuote on tarkoitettu.
- Kulutusolosuhteiden, joissa tuotteet testataan, on vastattava suurten toimistorakennusten käytävillä tapahtuvaa normaalia kulutusta.
- Kiillotteen-/vahanpoistoaine on testattava lattialla noin vuoden olleeseen 2-3 kerroksiseen vahaan, jonka poistamiseen aine on tarkoitettu.

Käyttäjätestissä käyttäjä antaa tuotteen eri ominaisuuksille pisteitä. Paras pistemäärä on 5 ja huonoin on 1.

Mitkä lattiatyypit on testattava:

Kaikki lattiatyypit, joille tuotetta markkinoidaan tulee sisällyttää testiin. Eli vähintään 1 käyttäjä/lattiatyyppi.

Yksittäisiä ominaisuuksia koskeva vaatimus: Kukaan käyttäjä ei saa antaa pistemäärää 1 millekään parametrille.

Tuotteen kokonaisarviointia koskevat vaatimukset:

Vähintään neljän viidestä käyttäjästä (vähintään 80 % käyttäjistä) on annettava pistemäärä 3.

Kukaan käyttäjä ei saa antaa pistemäärää 1.

Jokaisesta tuotteesta arvioidaan yksittäiset ominaisuudet (testiparametrit) erikseen. Mitä tulee ei-standardituotteisiin, pohjoismainen ympäristömerkintä voi hyväksyä, että käyttäjä lisää raporttiinsa vielä pistearvioinnin muista ominaisuuksista kuten lattianhoitoaineen poistosta, kuivumisajasta, kulumisesta jne.

Taulukko 6-1. Ammattikäyttöön tarkoitetun lattiavahan käyttäjätesti

Tuotetyyppi	Lattiatyyppi	Testiparametri	Pisteet (1-5 p, 5 on paras)
Lattiavaha Tuotteen nimi:	Mille lattiatyypeille tuote on tarkoitettu (valmistaja täyttää):	Levitys: Kuinka helppo tuote on levittää/ tasoittuvuus _____p Vaahtoaako tuote levitettäessä? _____p Tuotteen haju _____p Pinnan puhtaanapito/hoito: (Kengän korkojen jälkien poisto) _____p Alkuperäisen kiillon kestävyys (käytetäänkö kiillotuskonetta?) _____p Kuinka helppoa on mopata vahalla käsitelty lattia? _____p Liukumattomuus _____p Vedenkestävyys _____p Värin muuttuminen _____p Kestävyys suositellun puhdistusaineen suhteen _____p	
Tuotteen kokonaisarvio, 1-5 p, 5 pistettä on paras (tähän voi sisällyttää myös poiston, kuivumisajan ennen seuraavaa levitystä, kulumisenkestävyyden ym. parametreja):			_____p
Testijakso:			
Lattiatyyppi/ alusta:			
Kommentti kokonaisarvioon:			
Käyttäjän nimi:			

Taulukko 6-2. Ammattikäyttöön tarkoitettujen puhdistusvahojen/hoitopesuaineiden käyttäjätesti

Tuotetyyppi	Lattiatyyppi	Testiparametri	Pisteet (1-5 p, 5 on paras)		
Puhdistusvaha/ hoitopesuaine Tuotteen nimi:	Mille lattiatyypeille tuote on tarkoitettu (valmistaja täyttää):	Levitys: Kuinka helppo tuote on levittää/ tasoittuvuus	_____p		
		Vaahtoaako tuote levitettäessä?	_____p		
		Tuotteen haju	_____p		
		Puhtaanapito/hoito tuotteella: (Kengän korkojen jälkien poisto	_____p		
		Tuotteen kiillon kestävyys (käytetäänkö kiillotuskonetta?)	_____p		
		Liukumattomuus (mitattava kitkalaitteella jotta vastaus olisi objektiivinen)	_____p		
		Vedenkestävyys	_____p		
		Puhdistusteho	_____p		
		Tuotteen kokonaisarvio, 1-5 p, 5 on paras (tähän voi sisällyttää myös poiston, kulumisenkestävyyden ym. parametreja):			_____p
		Testijakso:			
Lattiatyyppi/ alusta:					
Kommentti kokonaisarvioon:					
Käyttäjän nimi:					

Pohjustusaineen käyttäjätesti

Jos ympäristömerkittävä tuote on pohjustusaine, on sen tehokkuus dokumentoitava yhdessä sen päälle levitettävän vahan kanssa.

Taulukko 6-3. Ammattikäyttöön tarkoitetun pohjustusaineen käyttäjätesti

Tuotetyyppi	Lattiatyyppi	Testiparametri	Pisteet (1-5 p, 5 on paras)
Pohjustusaine Tuotteen nimi:	Mille lattiatyypeille tuote on tarkoitettu (valmistaja täyttää):	Levitys: Kuinka helppo pohjustusaine on levittää? Vaahtoako pohjustusaine levitettäessä? Pohjustusaineen haju	 _____p _____p _____p
Tuotteen kokonaisarvio, 1-5 p, 5 on paras (tähän voi sisällyttää myös poiston ym. parametreja):			_____p
Testijakso:			
Lattiatyyppi/ alusta:			
Kommentti kokonaisarvioon:			
Käyttäjän nimi:			

Kiillotteen-/vahanpoistoaineen käyttäjätesti

Taulukko 6-4. Ammattikäyttöön tarkoitetun kiillotteen-/vahanpoistoaineen käyttäjätesti

Tuotetyyppi	Vahatyyppi	Testiparametri	Pisteet (1-5 p, 5 on paras)
Kiillotteen- tai vahanpoistoaine Tuotteen nimi:	Mille kiillote- tai vahatyypeille tuote on tarkoitettu (valmistaja täyttää):	Levitys: Kuinka nopeasti kiillotteen-/vahanpoistoaine vaikuttaa levityksen jälkeen? Missä ajassa kiillote/vaha liukenee? Huuhtelu: Kuinka helppoa on huuhtoa vahajäänteet pois ja neutralisoida lattian pH?	_____p _____p _____p
Tuotteen kokonaisarvio, 1-5 p, 5 on paras			_____p
Testijakso:			
Kiillotteen-/vahanpoistoaineen tyyppi sekä poistettavan kiillotteen/vahan tyyppi:			
Lattiatyyppi:			
Kommentti kokonaisarvioon:			
Käyttäjän nimi:			

Liite 7

Kuluttajatuotteiden tehokkuustestit

Tämä liite koostuu kolmesta osasta.

Osa 1 käsittelee lattiavahaa

Osa 2 puhdistusvahaa ja hoitopesuainetta

Osa 3 kiillotteen- ja vahanpoistoainetta

Muut tehokkuustestiä koskevat vaatimukset ovat myöntämisperusteiden vaatimuksessa K28.

Ammattikäyttöön hyväksytyjen myös kuluttajatuotteina markkinoitavien tuotteiden ei tarvitse läpikäydä kuluttajatuotteiden tehokkuustestejä (liite 6).

Osa 1 – Kuluttajille tarkoitetun lattiavahan standardisoitu testi

Laboratoriotesti

Seuraavat parametrit on dokumentoitava:

Vedenkestävyys:

Testimenetelmä: ASTM D 1793-92. Standard Test Method for Water Spotting of Emulsion Floor Polishes.

Tulos on arvioitava seuraavien kategorioiden mukaan:

“Erittäin hyvä”	Ei muutosta lähtökohtaan nähden
”Hyvä”	Tuskin näkyvä muutos
”Keskitasoinen”	Harmaantuminen häviää 2 tunnin kuluessa

Vaativustaso: ”Keskitasoinen”

Liukumattomuus

Testimenetelmä: ASTM D 2047-82. Standard Test Method for Static Coefficient of Friction of Polish-Coated Floor Surfaces as Measured by the James Machine.

Vaativustaso: Kitkaa vähintään 0,5.

Poisto

Testimenetelmä: ASTM D 1792-82. Standard Test Method for Long-Term Removability Properties of Emulsion Floor Polishes.

Testialusta: Vinyl Asbestos Tile, joka mainitaan testikuvauksessa. Vaihtoehtona voi käyttää Vinyl Quartsia.

Vaativustaso: Kuivan kalvon on oltava kokonaan poistettu 75 kierroksen jälkeen.

Kenttätesti

Tuotteen tehokkuuden dokumentoimiseksi on suoritettava kenttätesti. Kenttätesti on suoritettava levittämällä vaha käytössä olevalle lattiapinnalle, minkä jälkeen käyttöominaisuuksia arvioidaan tietyn ajan.

Testissä määritetään kiilto, juoksevuus/tasainen jakautuminen (levelling), pinnan uusintakäsiteltävyys (recoatibility), värin muuttuminen, jauhoisuus, murtuvuus, kuluminen, kengänkorkojen jäljet, lian tarttuvuus, naarmut, puhdistusainekestävyys, liukumattomuus ja poisto käyttäen toista ainetta vertailukohtena.

Kenttätesti on suoritettava lattiamateriaaleilla, joille kiillotusaine on tarkoitettu/suositteltu.

Valmistajan on ilmoitettava, mitä vertailuainetta käytetään. Vertailuaineen tulee olla sellainen, joka on ollut markkinoilla vähintään vuoden ja joka on osoittautunut laadultaan tyydyttäväksi.

Vähintään kolmen kalvonmuodostavat lattianhoitotuotteet ammattimaisesti tuntevan tarkkailijan on arvioitava kiillotusaine. Vertailuaine, jonka arvoksi annetaan 0, on arvioinnin lähtökohtana. Seuraavia arviointikategorioita käytetään:

- 0 yhtä hyvä kuin vertailuaine
- +1 vähän parempi kuin vertailuaine
- +2 paljon parempi kuin vertailuaine
- 1 vähän huonompi kuin vertailuaine
- 2 paljon huonompi kuin vertailuaine

Tulokset on raportoitava tarkkailijoiden arvioiden keskiarvona.

Tulos voidaan antaa yhden desimaalin tarkkuudella (esim. 1,2)

Vaatimustaso: Kiillotusaineen on oltava yhtä hyvä tai parempi kuin vertailuaine.

Osa 2 – Kuluttajille tarkoitetun puhdistusvahan/hoitopesuaineen testi

Puhdistus- ja hoito-ominaisuudet arvioidaan joko visuaalisesti tai optisesti. On voitava osoittaa, että testituote on parempi tai yhtä hyvä kuin toinen vastaava tuote. Tämän vertailutuotteen on oltava markkinoille hyvin etabloitunut niissä maissa, joissa tuotetta myydään.

Vaatus: On selvitettävä testimenetelmä, testin suorittajat, testiolosuhteet (esim. lattiatyyppi, likatyyppi, puhdistusmenetelmä jne.), tulokset sekä vertailutuotteen valinnan perustelut.

Osa 3 – Kuluttajille tarkoitetun kiillotteen- ja vahanpoistoaineen testi

Poisto

Testimenetelmä: ASTM D 1792-82 tai muu voimassa oleva versio. Standard Test Method for Long-Term Removability Properties of Emulsion Floor Polishers.

Testialusta: Vinyl Asbestos Tile (kuten testissä mainitaan). Vaihtoehtoisesti voi käyttää Vinyl Quartsia.

Vaatus: Kuivan kalvon on oltava kokonaan poistettu 75 kierroksen jälkeen.

Joutsenmerkittyjen lattianhoitotuotteiden markkinointi

Olemme tutustuneet pohjoismaisen ympäristömerkin käyttöä koskeviin sääntöihin, jotka on esitetty ”Tuotteiden pohjoismaista ympäristömerkintää koskevat säännöt” – asiakirjassa, päivätty 12. joulukuuta 2001. Vakuutamme, että mainittuja sääntöjä noudatetaan markkinoinnissa.

Vakuutamme, että olemme tutustuneet lattianhoitotuotteiden Joutsenmerkin kriteereihin.

Vakuutamme, että lattianhoitotuotteita markkinoiville työntekijöillemme tiedotetaan ko. tuoteryhmän kriteereistä ja tuotteiden pohjoismaista ympäristömerkintää koskevista säännöistä.

_____	_____
Paikka ja aika	Yritys
_____	_____
Yhteyshenkilö	Puhelin

	Sähköposti
_____	_____
Markkinoinnin vastuhenkilö	Puhelin

	Sähköposti

Henkilöstövaihdon yhteydessä pitää ympäristömerkinnälle toimittaa uusi ajan tasalla oleva vakuutus.